

KRONIKA

Akademik dr. Ivan Rakovec — osemdesetletnik

Dne 18. septembra 1979 je praznoval svoj 80-letni življenjski jubilej akademik in univ. profesor v pokoju dr. Ivan Rakovec, dolgoletni sodelavec Geografskega vestnika in častni član Geografskega društva Slovenije.

Slovenski geografi smo dolžni, da se jubileja akademika dr. Ivana Rakovca spomnimo s pristrčnimi čestitkami in najboljšimi željami, saj je svojo znanstveno kariero, ki jo je dosegel kot geolog in pozneje predvsem kot paleontolog, pričel kot geograf — geomorfolog. Rojen v Ljubljani leta 1899, je študiral na univerzi v Ljubljani, se študijsko izpopolnjeval v Freiburgu i. Br. in v Münchnu, diplomiral leta 1926 in naslednje leto promoviral za doktorja na osnovi disertacije »Doneski h geomorfologiji Ljubljanske kotline.« Leta 1926 je postal še pod prof. dr. Arturjem Gavazzijem asistent v Geografskem inštitutu ljubljanske univerze, ostal pa je v tej funkciji, ko je inštitut leta 1928 prevzel prof. Anton Melik. Ostal je v njej do leta 1933, ko je začel na isti fakulteti svojo pot kot predavatelj geologije in paleontologije, smer, v kateri se je že nekaj let pred tem izpopolnjeval na študijskih bivanjih v inozemstvu. Leta 1939 je postal izredni, leta 1946 pa redni profesor za geologijo in paleontologijo. Leta 1946 je bil izvoljen za dopisnega in leta 1949 za rednega člana SAZU; na njegovo pobudo je bil tam ustanovljen Geološki inštitut, pozneje preimenovan v Inštitut za paleontologijo. Od leta 1966 je akademik Rakovec tudi tajnik razreda za prirodoslovne vede SAZU. Postal je tudi dopisni član Geološkega društva na Dunaju in Srbske akademije znanosti in umetnosti.

Ni tu mesto, da bi označevali delo akademika Rakovca v geologiji in še manj v paleontologiji, kateri je v poznejših letih odmeril največ svojega dela. Opozoriti pa moramo na njegove zasluge za našo geografijo. Le-te izvirajo iz časa njegove zaposlitve na Geografskem inštitutu, pa tudi iz poznejših let, ko je vedno rade volje in aktivno sodeloval v Geografskem društvu in pri Geografskem vestniku. Nekaj časa je bil tudi podpredsednik Geografskega društva. Tudi kot tajnik razreda na SAZU še vedno krepko upošteva in podpira dejavnost tamkajšnjega Geografskega inštituta in izdajo njegovih publikacij. Zato mu je Geografsko društvo po vsej pravici ob svojem 50. letnem jubileju leta 1972 podelilo naslov častnega člana.

S področja njegovega znanstvenega dela je za našo geografijo posebno dragocena serija geomorfoloških razprav, s katerimi se je uspešno uvrstil med začetnike slovenske geomorfologije. Še danes pomenijo te razprave nad vse koristne sestavne kamne v mozaiku kompleksne geografske slike naše dežele in njenih pokrajin. Naj naštejemo le glavne med njimi: razen že omenjene doktorske disertacije študijo o postglacialnih terasah Blejskega jezera v zvezi z njegovo morfogenezo (GV 1929), o razvoju osamelcev in hidrografskega omrežja med Savo in Kamniško Bistrico (GV 1930), o morfološkem razvoju v območju posavskih gub (GV 1931), o tektoniki in morfogenezi Savinjskih Alp (GV 1934), o morfogenezi in mladoterciarni tektoniki vzhodnega dela Julijskih Alp (GV 1937), o nastanku Ljubljanskega barja (GV 1938), o tektoniki in morfogenezi Loških hribov in Polhograjskih dolomitov (GV 1939), o geologiji in geomorfologiji Tuhinjske doline (hrv. Geogr. Glasnik 1939), o razvoju porečja v Blejskem kotu in nastanku Vintgarja (Zbornik Prirodosl. društva 1943), o razvoju porečja v Polhograjskih Dolomitih (prav tam 1946), o Mostniški dolini v Bohinju (GV 1949), o dolini Vrat v pleistocenski dobi in razvoju Peričnika (GV 1949), o nastanku in razvoju Ljubljanskega polja (GV 1952) itd. Nič manj niso tudi nam geografom koristile nekatere njegove čisto geološke razprave, med njimi predvsem tiste, ki obravnavajo Ljubljano in njeno okolico (n. pr. v GV 1932, 1933, 1934), še posebno pa njihova obsežna sinteza »Geološka zgodovina ljubljanskih tal«, objavljena leta 1955 v I. knjigi široko zasnovane zbirke »Zgodovina Ljubljane«, delo, ki je bilo nagrajeno s Kidričevo nagrado. Podobno koristno so nam služili njegovi sintetični prispevki o razvoju pleistocena na Slovenskem in o tektonski zgradbi slovenskega ozemlja v publikacijah, objavljenih ob prvem jugoslovanskem geološkem kongresu na Bledu leta 1954.

Kakšni so bili napori in uspehi prof. Rakovca v vzgoji mlajših geologov in paleontologov, tudi o tem bodo kaj več v teh dneh napisali drugi. Prof. Rakovec pa je predaval tudi študentom geografije. Prispeval je k njihovi vzgoji že od vsega začetka. Podpisani kot eden redkih študentov z geografijo kot glavnim predmetom, ki smo v letih 1926—1927 po odhodu prof. Gavazzija v Zagreb in pred nastopom prof. Melika nekako obviseli v zraku, pa bi se želel zahvaliti takratnemu asistentu v Geografskem inštitutu dr. Rakovcu za vso pomoč, s katero nam je poskušal zapolniti to vrzel. Spomnim naj še samo, kako nas je tiste, ki nas je posebno privlačila geomorfologija, z opozorilom na poljudno, takrat novo Nowackovo knjigo »Das Werden der Landschaft« seznanil s takrat zelo plodnimi vidiki Davisove »ciklične« geomorfološke šole in na ta način s porajanjem sodobne geomorfološke problematike. Vodil nas je pa tudi na teren, na bližnjo Rašico in drugam ter nas tam uvajal v razumevanje osnovnih pojmov geologije in geomorfologije. Še danes, ko je od tega minilo več kot pet desetletij, čutimo v sklopu vse široke in kompleksne geografske problematike, s katero se ukvarjamo, tudi plodove semen, ki jih je takrat v nas po geomorfološki strani zasejal prof. Rakovec. Zanje smo mu še vedno hvaležni in mu želimo ob življenjskem jubileju še mnogo trdnega zdravja in delovne vne-
me.

Svetozar Ilesič